

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 74/14
Люксембург, 20 май 2014 г.

Заклучение на генералния адвокат по дело C-333/13
Elisabeta Dano и Florin Dano/Jobcenter Leipzig

Според генералния адвокат Melchior Wathelet Германия може да отказва „социалните помощи за местните търсещи работа лица“ на гражданите на други държави членки въз основа на общ критерий, който доказва липсата на реална връзка с приемащата държава членка

Така Германия може да изключи възможността за отпускане на такива помощи на лицата, които идват с единствената цел да търсят работа или да ползват социални помощи

В Германия местните търсещи работа лица имат право на основна социална закрила, в частност за да се осигури жизненият им минимум¹. Отпусканите помощи следва да дадат на съответните лица възможност да водят достоен живот и да покриват разходите за основните си потребности, за някои допълнителни потребности и за потребностите си от подслон и отопление. Съгласно германското право обаче лицата, които отиват в Германия с единствената цел да ползват тези помощи или да търсят работа, са изключени от кръга на лицата с право на такива помощи. Целта на това изключение е да се избегне прекомерното ползване на социални помощи в Германия.

Sozialgericht Leipzig (Лайпцигският съд по социални спорове) иска да установи дали правото на Съюза допуска подобно изключение. Този съд трябва да се произнесе по делото, което г-жа Dano и непълнолетният ѝ син, и двамата румънски граждани, водят срещу Jobcenter Leipzig (компетентното местно бюро по труда). Като се позовава на предвиденото в германското право изключение, Jobcenter Leipzig отказва да отпусне на тези две лица помощите за основна социална закрила². Г-жа Dano и синът ѝ (който е роден в Германия) живеят от години в Лайпциг в апартамента на сестрата на г-жа Dano, която им осигурява храна. Г-жа Dano няма професионална квалификация и до този момент не е извършвала никаква професионална дейност — нито в Германия, нито в Румъния. Видимо тя не е влязла в Германия, за да търси работа, и не се и опитва да си намери работа в тази страна.

В представеното си днес заключение генералният адвокат Melchior Wathelet посочва, че правото на Съюза³ допуска гражданите на други държави членки да бъдат изключвани въз основа на общ критерий от кръга на лицата с право на „специални парични обезщетения,

¹ Книга II от германския Кодекс на социалното осигуряване (Sozialgesetzbuch Zweites Buch, SGB II). Предвидените в SGB II помощи за основна социална закрила включват и помощи за интегриране на пазара на труда, но настоящият спор не се отнася до тях. Наред с тази схема, приложима за търсещите работа лица, е предвидена и друга схема за социално подпомагане в тесен смисъл — по SGB XII, която също предвижда подобно основание за неотпускане на помощи като разглежданото по дело Dano.

² За сина си г-жа Dano все пак получава от германските власти детски надбавки („Kindergeld“) в размер на 184 EUR месечно, както и заместваща издръжка в размер на 133 EUR месечно.

³ По-точно става дума за (i) Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година за координация на системите за социална сигурност (ОВ L 166, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 7, стр. 82 и поправка в ОВ L 33, 7.2.2008 г., стр. 12), изменен с Регламент (ЕО) № 988/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. (ОВ L 284, стр. 43), и (ii) Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите членки, за изменение на Регламент (ЕИО) № 1612/68 и отменяща Директиви 64/221/ЕИО, 68/360/ЕИО, 72/194/ЕИО, 73/148/ЕИО, 75/34/ЕИО, 75/35/ЕИО, 90/364/ЕИО, 90/365/ЕИО и 93/96/ЕИО (ОВ L 158, стр. 77; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 7, стр. 56).

независещи от вноски“ (каквито са германските помощи за основна социална закрила за местните търсещи работа лица⁴), стига избраният критерий (например причината за влизането на съответното лице на територията на държавата членка) да е годен да докаже липсата на реална връзка с приемащата държава членка и така да се избягва неприемлива тежест за националната система за социално подпомагане.

Генералният адвокат припомня, че правото на Съюза⁵ разрешава на гражданите на Съюза и на членовете на техните семейства да пребивават в държава членка, на която не са граждани, в продължение на три месеца, стига да не се превърнат в неприемлива тежест за системата за социално подпомагане на приемащата държава членка. Ако искат да останат над три месеца, съответните лица трябва да притежават достатъчно средства с цел да не се превърнат в тежест за системата за социално подпомагане на приемащата държава членка. Оттук несъмнено следва, че са възможни някои разлики в третирането на гражданите на приемащата държава и останалите граждани на Съюза при отпускането на социални помощи.

Според генералния адвокат Wathelet законодателство, което предвижда да не се отпускат помощи за основна социална закрила на лицата, които не само не се стремят да се интегрират на пазара на труда, но и отиват в Германия с единствената цел да ползват предимствата на германската схема за социално подпомагане, всъщност отговаря на волята на законодателя на Съюза. Подобно изключение позволява да се избегне рискът лицата, които упражняват свободата си на движение, без да имат желание да се интегрират, да се превърнат в тежест за системата за социално подпомагане. Освен това то е прието в пределите на свободата на действие, предоставена на държавите членки в тази област. С други думи, то позволява да се избегнат злоупотребите и да се предотврати някаква форма на „социален туризъм“.

Генералният адвокат също така отбелязва, че избраният от Германия критерий (а именно че лицето е пристигнало на германска територия единствено с цел да търси работа или да получава социални помощи) е годен да докаже липсата на реална връзка с територията на приемащата държава членка и липсата на интегрираност в нея. Този критерий позволява да се осигури икономическата жизнеспособност на схемата, без да се застрашава финансовото ѝ равновесие. Ето защо германското законодателство следва легитимна цел, както изисква Съдът. Освен това генералният адвокат смята, че избраният критерий е пропорционален на следваната цел. Всъщност, за да определят дали изключението се прилага за поискалото помощи лице и дали съответно трябва да му се откаже изплащането на помощи за основна социална закрила, германските власти задължително трябва да преценят личното положение на това лице.

ЗАБЕЛЕЖКА: Заключение на генералния адвокат не обвързва Съда. Задачата на генералните адвокати е да предложат на Съда, при пълна независимост, правно разрешение на делото, което им е поверено. Съдиите от Съда пристъпват към разисквания по делото. Съдебното решение ще бъде постановено на по-късна дата.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

⁴ Според генералния адвокат тези помощи, резултат от обединяването на две предходни схеми (а именно помощите за безработица и социалното подпомагане), представляват специални парични обезщетения, независещи от вноски по смисъла на Регламент № 883/2004, и поради това трябва да са съобразени с принципа за равно третиране. Те обаче представляват и социално подпомагане по смисъла на Директива 2004/38, така че гражданите на приемащата държава членка и гражданите на Съюза, които упражняват своята свобода на движение и пребиваване, могат евентуално да бъдат третирани различно.

⁵ По-точно Директива 2004/38, посочена в бележка под линия 3.

[Пълният текст](#) на заключението е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 3708

Видеозапис на представянето на заключението може да бъде намерен чрез „[Europe by Satellite](#)“ ☎
(+32) 2 2964106